

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 651/2014-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Krnáč s. r. o., Horná 65A, Banská Bystrica, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ján Krnáč, vo veci namietaného porušenia základného práva byť volený do orgánov samosprávy obce zaručeného v čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok zaručeného v čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím miestnej volebnej komisie v obci Buzitka č. 5/2014 z 25. septembra 2014 a uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 13 S 8/2014 z 1. októbra 2014, ako aj namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 13 S 8/2014 z 1. októbra 2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť M. M. v časti namietaného porušenia základného práva byť volený do orgánov samosprávy obce zaručeného v čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok zaručeného v čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva

na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 13 S 8/2014 z 1. októbra 2014 p r i j í m a na ďalšie konanie.

2. Vo zvyšnej časti sťažnosť M. M. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

3. O d k l a d á vykonateľnosť uznesenia Okresného súdu Lučenec sp. zn. 13 S 8/2014 z 1. októbra 2014.

4. Návrhu na rozhodnutie o dočasnom opatrení vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. októbra 2014 telefaxom a mailom doručená (doplnená predložením originálu 21. októbra 2014) sťažnosť M. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva byť volený do orgánov samosprávy obce zaručeného v čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok zaručeného v čl. 30 ods. 4 ústavy rozhodnutím miestnej volebnej komisie v obci Buzitka (ďalej len „volebná komisia“) č. 5/2014 z 25. septembra 2014 a uznesením Okresného súdu Lučenec (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 13 S 8/2014 z 1. októbra 2014, ako aj porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu sp. zn. 13 S 8/2014 z 1. októbra 2014.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako nezávislý kandidát na starostu obce Buzitka (ďalej len „obec“) odovzdal 17. septembra 2014 zapisovateľke volebnej komisie kandidátnu listinu pre voľby starostu obce konané 15. novembra 2014, a to spolu

s petíciou obyvateľov obce na podporu jeho kandidatúry a jeho vyhlásením ako nezávislého kandidáta, že súhlasí so svojou kandidatúrou na starostu obce, že nedal súhlas na to, aby bol uvedený na inej kandidátnej listine a nie sú mu známe prekážky voliteľnosti.

Volebná komisia rozhodnutím č. 5/2014 z 25. septembra 2014 rozhodla o nezaregistrovaní sťažovateľa ako nezávislého kandidáta z dôvodu, že kandidátna listina ani petícia nespĺňali náležitosti podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“). Podľa slov sťažovateľa volebná komisia *„rozhodnutie bližšie nešpecifikovala a ani bližšie neuviedla dôvody nezaregistrovania kandidáta... odmietla... kandidatúru sťažovateľa bez toho, aby odkázala na konkrétne paragrafové ustanovenie... zákona a dôvody nezaregistrovania...“*.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ v súlade s § 250zb Občianskeho súdneho poriadku podal okresnému súdu návrh na vydanie rozhodnutia o jeho zaregistrovaní ako kandidáta pre voľby starostu obce. Okresný súd napriek tomu, že rozhodnutie volebnej komisie považoval za také, ktoré nesie znaky arbitrárnosti, pretože pre nedostatok dôvodov je absolútne nepreskúmateľné a z pohľadu okresného súdu malo znaky svojvoľného rozhodnutia, uznesením sp. zn. 13 S 8/2014 z 1. októbra 2014 návrh sťažovateľa na zrušenie rozhodnutia volebnej komisie a registrovanie sťažovateľa ako nezávislého kandidáta pre voľby starostu obce zamietol s odôvodnením, že predložené petičné hárky neobsahovali všetky formálne náležitosti, a to konkrétne označenie osoby určenej na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy jej menom, priezviskom a úplnou adresou trvalého pobytu, tak ako to vyžaduje § 4 ods. 4 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“).

Podľa názoru sťažovateľa tak volebná komisia, ako aj okresný súd porušili ním označené základné práva a svoje presvedčenie odôvodnil takto:

„... dôvodom nezaregistrovania Sťažovateľa je skutočnosť, že... Petícia Sťažovateľa nemá v zmysle zákona... všetky formálne náležitosti, teda nie je ju možné považovať za petíciu v zmysle § 21 ods. 2 zákona o voľbách do orgánov samosprávy, a preto súd musel

konštatovať, že kandidát nesplnil všetky požadované náležitosti, a preto sa neregistruje s poukazom na zákonné ustanovenie § 22 ods. 1 písm. c) zákona č. 346/1990 Zb..

S poukazom na ustanovenie § 5 ods. 5 zákona č. 85/1990 o petičnom práve v prípade, ak Petícia Sťažovateľa nespĺňala všetky formálne náležitosti podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve, tak príslušný orgán verejnej správy... mal postupovať v zmysle § 5 ods. 5 citovaného zákona a bezodkladne vyzvať osobu, ktorá petíciu podala, to je Sťažovateľa, aby odstránila nedostatky petície v lehote najneskôr do 30 dní.

Nakoľko Sťažovateľ predložil svoju Kandidačnú listinu... s dostatočným predstihom pred termínom, ktorý je v zmysle zákonnej úpravy najneskôr 55 dní pred konaním volieb... mal by tak v prípade, ak by Porušovateľ v 2. rade postupoval zákonným spôsobom dostatočný časový priestor odstrániť... namietané nedostatky...

Porušením povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve došlo spôsobom, ktorý môže zásadne ovplyvniť slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti a ovplyvniť tak komunálne voľby v obci Buzitka, kde sa o funkciu starostu uchádza po nezaregistrovaní Sťažovateľa, len jeden kandidát – súčasná starostka obce.

Sťažovateľ sa preto dôvodne domnieva, že konanie Porušovateľa v 2. rade bolo motivované úmyslom neumožniť ďalšiemu kandidátovi na funkciu starostu obce, ako aj ďalším kandidátom na poslancov obecného zastupiteľstva zúčastniť sa komunálnych volieb. O uvedenom nasvedčuje tiež fakt, že Sťažovateľ bol pri podávaní Kandidačnej listiny zo strany Porušovateľa v 2. rade ústne ubezpečovaný, že ním predložené dokumenty, to je Kandidačná listina, Vyhlásenia ako aj Petícia spĺňajú zákonné náležitosti.

Sťažovateľ má za to, že pokiaľ by ho Porušovateľ v 2. rade... riadne vyzval na odstránenie formálnych nedostatkov Petície, je nepochybné, že Sťažovateľ by mohol tento vytykaný nedostatok bezodkladne odstrániť doplnením údajov na Petíciu...“

Sťažovateľ okresnému súdu vytyka, že sa „pri posudzovaní predmetnej veci vôbec nezaoberal skutočnosťou, že pri vybavovaní petície zo strany Porušovateľa v 2. rade došlo k porušeniu ustanovenia § 5 ods. 5... zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve“, a je presvedčený, že „skutočnosť, že petičné hárky neobsahujú označenie osoby určenej na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy, jej menom priezviskom a úplnou

adresou trvalého pobytu nemôže mať za následok obmedzenie práva navrhovateľa využiť svoje pasívne volebné právo a kandidovať na funkciu starostu obce. Ustanovenie § 21 ods. 2 zákona o voľbách obsahuje len odkaz na zákon o petičnom práve a vo vzťahu k náležitostiam petície uvádza len náležitosti podpisujúcich osôb. V zmysle § 3 ods. 4 zákona o petičnom práve, ak nie je vytvorený petičný výbor, musí sa v petícii určiť osoba na styk s orgánom verejnej správy, pričom, podľa § 3 ods. 1 zákona o petičnom práve, úlohou petičného výboru je zostavenie petície, obstaranie podpisov a doručenie petície orgánu verejnej správy. Ustanovenie § 4 ods. 4 zákona o petičnom práve síce upravuje, že na každom podpisovom hárku musí byť uvedené meno, priezvisko a úplná adresa trvalého pobytu osoby, ktorá je určená na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy, avšak uvedený nedostatok petície nemôže spôsobiť jej úplnú neplatnosť a, v dôsledku toho, aj nezaregistrovanie navrhovateľa ako nezávislého kandidáta pre voľby na starostu obce.

Navyše v namietanom konaní Porušovateľ v 1. rade ako ani Porušovateľ v 2. rade nebrali ohľad na fakt, že úvodná strana Petície obsahovala meno, priezvisko, vek, povolanie a trvalý pobyt Sťažovateľa a Petícia na každej strane obsahovala meno a priezvisko Sťažovateľa, z čoho jednoznačne vyplynulo, že Sťažovateľ je určený ako osoba pre styk s orgánom verejnej správy. V prípade neakceptovania tejto skutočnosti, ide podľa Sťažovateľa o prísne formalistickú aplikáciu právneho predpisu, ktorého dôsledkom je obmedzenie ústavného práva Sťažovateľa, ktoré mu garantuje ústava.“

V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7 S 1/2010, ktorý za rovnakej situácie navrhovateľa ako kandidáta pre voľby na starostu zaregistroval a z obsahu ktorého citoval: „*Pokiaľ ide o nedostatok petície, vytykaný odporcom..., t. j. že na každom petičnom hárku nie je uvedené meno, priezvisko, úplná adresa trvalého pobytu a podpis kandidáta ako osoby určenej pre styk s orgánom verejnej správy, súd mal za to, že uvedená skutočnosť... nemôže mať za následok obmedzenie práva navrhovateľa využiť svoje pasívne volebné právo a kandidovať na funkciu starostu obce...*

... súd však nemal za to, že uvedený nedostatok petície môže spôsobiť jej úplnú neplatnosť a, v dôsledku toho, aj nezaregistrovanie navrhovateľa ako nezávislého kandidáta pre voľby na starostu obce...

... Účel, ktorým je uvedenie osoby určenej pre styk s orgánom verejnej správy v zmysle § 4 ods. 4 zákona o petičnom práve, bol jednoznačne naplnený aj uvedením navrhovateľa a jeho údajov len na poslednom liste petície. Keďže súd mal preukázané z predložených listinných dôkazov aj splnenie všetkých ostatných podmienok pre registráciu navrhovateľa ako nezávislého kandidáta pre voľby na starostu..., rozhodol o jeho zaregistrovaní.“

Sťažovateľ zastáva názor, že napadnuté uznesenie okresného súdu je nezákonné, pretože všeobecný súd sa po právnej stránke nevysporiadal s tým, že volebná komisia porušila zákon o petičnom práve tým, že sťažovateľovi neurčila 30-dňovú lehotu na odstránenie nedostatkov petície. Okresný súd, ako tvrdí sťažovateľ, prehliadol skutočnosť, že volebná komisia nedodržala zákon, a vydal rozhodnutie, v ktorom mal možnosť zákonné pochybenie miestnej volebnej komisie odstrániť, avšak neurobil tak a ani sa s nedodržaním zákonného postupu zo strany volebnej komisie v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal, čo robí jeho rozhodnutie zjavne neodôvodneným a arbitrárnym.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že:

1) Základné práva sťažovateľa podľa čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky Uznesením Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 13 S/8/2014 zo dňa 01. 10. 2014 a Rozhodnutím č. 5/2014 Miestnej volebnej komisie v Buzitke zo dňa 25. 09. 2014 porušené boli.

2) Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 13 S/8/2014 zo dňa 01. 10. 2014 porušené bolo.

3) Zrušuje Uznesenie Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 13 S/8/2014 zo dňa 01. 10. 2014 a vec vracia Okresnému súdu v Lučenci na ďalšie konanie.

4) Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,00 EUR..., ktoré je Okresný súd v Lučenci povinný sťažovateľovi vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5) *Voľby starostu obce Buzitka konané dňa 15. novembra 2014 vyhlasuje za neplatné.*

6) *Okresný súd v Lučenci je povinný nahradiť Advokátskej kancelárii Krnáč s. r. o., konajúcej prostredníctvom JUDr. Ján Krnáč, advokát, konateľ, trovy právneho zastúpenia v sume 340,90 EUR, na účet Advokátskej kancelárie Krnáč s. r. o... do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“*

Sťažovateľ zároveň navrhol, aby ústavný súd v zmysle § 52 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť napadnutého právoplatného uznesenia okresného súdu sp. zn. 13 S 8/2014 z 1. októbra 2014, ako aj pozastavil konanie volieb starostu obce do právoplatného rozhodnutia vo veci namietaného porušenia jeho základných práv.

V prípade, že by ústavný súd o sťažnosti sťažovateľa do termínu konania volieb 15. novembra 2014 nerozhodol a „nepozastavil“ konanie volieb starostu obce a ani neodložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia okresného súdu a voľby „prebehnú“, sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd podľa „§ 63 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. nálezom vyhlásil voľby starostu obce Buzitka za neplatné“.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval, preskúmal, či obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Keďže v časti sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv zaručených v čl. 30 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 13 S 8/2014 z 1. októbra 2014 nezistil nedostatky v zákonom predpísaných náležitostiach a ani dôvody na jej odmietnutie, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých treba posúdiť v konaní vo veci samej, prijal sťažnosť v tejto časti na ďalšie konanie (bod 1 výroku).

2. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv zaručených v čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy rozhodnutím volebnej komisie č. 5/2014 z 25. septembra 2014 ústavný súd nemá právomoc na jej prerokovanie, a to vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“).

Ústavný súd môže poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred všeobecnými súdnymi.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označeného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu tých práv, porušenie ktorých sťažovateľ namieta v súvislosti s napadnutým rozhodnutím volebnej komisie, neposkytuje iný všeobecný súd na základe sťažovateľovi dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia jeho práv.

Z pohľadu podanej sťažnosti relevantným zákonným ustanovením upravujúcim postup registrácie kandidátov na funkciu starostu je § 22 zákona o voľbách, podľa ktorého (ods. 1) miestna volebná komisia predložené kandidátne listiny preskúma a nezaregistruje kandidáta,

- a) ktorý nespĺňa podmienky uvedené v § 4,
- b) ku ktorého návrhu nie je pripojené vyhlásenie podľa § 16 ods. 8,
- c) ak chýba alebo ak je neúplná petícia podľa § 21 ods. 2,
- d) ktorý nemá trvalý pobyt v obci, v ktorej kandiduje (§ 21 ods. 4),
- e) ktorý je uvedený na kandidátnej listine, ktorá nespĺňa náležitosti podľa tohto zákona...

Podľa § 22 ods. 2 zákona o voľbách ustanovenia § 17 ods. 2 až 5 platia rovnako.

Podľa § 17 ods. 4 zákona o voľbách proti rozhodnutiu miestnej volebnej komisie o zaregistrovaní kandidáta alebo o nezaregistrovaní kandidáta môžu podať kandidujúce politické strany a nezávislí kandidáti návrh na vydanie rozhodnutia o zrušení registrácie kandidáta alebo návrh na vydanie rozhodnutia o zaregistrovaní kandidáta na súd. Návrh

treba podať do troch dní odo dňa rozhodnutia miestnej volebnej komisie. Proti rozhodnutiu súdu sa nemožno odvolať.

Ako zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, rozhodnutie volebnej komisie bolo na základe využitia právneho prostriedku – návrhu na vydanie rozhodnutia o zaregistrovaní kandidáta poskytnutého sťažovateľovi zákonom o voľbách preskúmané okresným súdom. Okresný súd v rozsahu svojej preskúmvacej právomoci bol oprávnený a v podstate aj povinný v prípade zistenia zásahu volebnej komisie do základných práv a slobôd sťažovateľa týmto právam a slobodám poskytnúť ochranu. Právomoc okresného súdu teda v tomto prípade predchádzala právomoci ústavného súdu.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (vo vzťahu k rozhodnutiu volebnej komisie č. 5/2014 z 25. septembra 2014) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (bod 2 výroku).

III.

Ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti; najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva alebo slobody, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

Sťažovateľ navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu sp. zn. 13 S 8/2014 z 1. októbra 2014, ako aj pozastaviť konanie volieb starostu obce do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu vo veci namietaného porušenia jeho základných práv.

Podľa § 17 ods. 5 zákona o voľbách týkajúceho sa registrácie kandidátov do obecných (mestských) zastupiteľstiev ak súd rozhodne o zaregistrovaní kandidáta alebo o zrušení registrácie kandidáta, miestna volebná komisia vykoná rozhodnutie súdu do 24 hodín od jeho doručenia. Podľa § 22 ods. 2 zákona o voľbách sa takýto postup uplatní aj pri procese registrácie kandidátov na starostu obce.

Znenie citovaného ustanovenia na prvý pohľad bráni rozhodnúť o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu sp. zn. 13 S 8/2014 z 1. októbra 2014, pretože k jeho vykonaniu de facto už došlo do 24 hodín po jeho doručení, a teda proces registrácie kandidáta by v takom prípade mal byť skončený.

Navyše, zákon o voľbách podaniu návrhu na vydanie rozhodnutia o zaregistrovaní kandidáta na súd nepriznáva *expresis verbis* (pozri ustanovenie § 17 ods. 4) odkladný účinok, preto by sa mohlo zdať, že v prípade nenastúpenia účinkov rozhodnutia súdu (z akýchkoľvek dôvodov) ostávajú v platnosti vo vzťahu k ne/registrácii kandidáta účinky rozhodnutia volebnej komisie.

Môže sa teda javiť, že prípadné rozhodnutie ústavného súdu o dočasnom opatrení, ktorým by odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu, je zbytočné, bez akýchkoľvek pre sťažovateľa relevantných (najmä pozitívnych) dopadov.

Ústavný súd pri riešení tejto otázky pre potreby rozhodnutia o navrhovanom dočasnom opatrení však zohľadnil znenie čl. 32 ústavy, podľa ktorého zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.

Podstata sťažnosti smeruje proti nezaregistrovaniu sťažovateľa ako kandidáta pre voľbu starostu obce a s tým spojeným porušením jeho základných práv. Rozhodujúcim pre účely dočasného opatrenia je teda posúdenie, či proces registrácie sťažovateľa, vzhľadom na jej účel, ktorým je v podstate umožnenie kandidátovi využiť jeho pasívne volebné právo, odložením vykonateľnosti uznesenia okresného súdu je alebo nie je skončený. Pri výklade dotknutej právnej úpravy cez ustanovenie čl. 32 ústavy dospel ústavný súd k záveru, že súladným s účelom zákona o voľbách a základnými právami zaručenými v čl. 30 ústavy je, že hoci v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už bolo dotknuté rozhodnutie okresného súdu vykonané, prípadným následným rozhodnutím ústavného súdu o odložení jeho vykonateľnosti sa naň bude potrebné pozerat' ako na také, ktorého účinky spojené s jeho výkonom ešte nenastali, a teda proces registrácie kandidáta pre voľbu starostu obce bude potrebné považovať za neskončený.

Z uvedených záverov vyplýva, že do úvahy prichádzajúce rozhodnutie ústavného súdu v súlade s požiadavkou sťažovateľa (odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia) má význam, preto ústavný súd pristúpil k jej posúdeniu.

Ústavný súd po preskúmaní obsahu napadnutého uznesenia okresného súdu a dôvodov sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľ osvedčil existenciu predpokladov na zabezpečenie toho, aby sa prípadný výsledok konania pred ústavným súdom nezmaril v dôsledku ďalšieho postupu v zmysle záverov uznesenia okresného súdu sp. zn. 13 S 8/2014 z 1. októbra 2014 smerujúceho k následnému vykonaniu volieb a zvoleniu starostu obce. Bez tohto zabezpečovacieho prostriedku by totiž podľa názoru ústavného súdu mohlo dôjsť v prípade vyslovenia neústavnosti napadnutého uznesenia okresného súdu k vážnej ujme na strane sťažovateľa, ktorá by bola väčšia než ujma, ktorá by prípadne mohla vzniknúť následkom odkladu vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Návrh sťažovateľa na rozhodnutie o dočasnom opatrení v tejto časti nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom.

Ústavný súd preto v súlade s citovaným § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu (bod 3 výroku tohto uznesenia).

Uložené dočasné opatrenie podľa § 52 ods. 3 zákona o ústavnom súde zanikne najneskoršie ex lege nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o jeho skoršom zrušení.

Ďalšej časti sťažovateľom navrhovaného rozhodnutia o dočasnom opatrení, t. j. pozastaviť konanie volieb starostu obce, ústavný súd nevyhovel (bod 4 výroku), a to z dôvodu, že pri dôslednom postupe príslušných orgánov verejnej moci v súlade so závermi tohto rozhodnutia budú touto časťou návrhu sledované účinky v podstate dosiahnuté už rozhodnutím o odložení vykonateľnosti uznesenia okresného súdu sp. zn. 13 S 8/2014 z 1. októbra 2014. Napokon, neukončenie procesu registrácie kandidáta má za následok nemožnosť ďalšieho zákonom upraveného postupu (napríklad ani podľa § 24 zákona o voľbách) smerujúceho k vykonaniu volieb do orgánov samosprávy obce.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2014